

Finansdepartementet

Fi.remissvar@regeringskansliet.se

fi.ofa.esa@regeringskansliet.se

103 33 Stockholm

En gemensam utbildning inom statsförvaltningen SOU 2020:40

Sammanfattning

IFAU ser positivt på förslaget att skapa en gemensam grund för en statlig grundutbildning, med fokus på grundläggande rättsprinciper och den statliga tjänstemannarollen.

IFAU avstyrker emellertid utredningens förslag om att utbildning ska vara obligatorisk och lagreglerad samt att möjligheten att medge undantag från skyldigheten att delta i den aktuella utbildningen ska ligga på den myndighet som ansvarar för utbildningens genomförande.

IFAU menar att såväl genomförandet av som omfattning på en utbildning av detta slag bör utgå från verksamhetens behov och anpassas efter detta. Eftersom detta ser olika ut i olika delar av statsförvaltningen är det både otympligt och ineffektivt med en identisk utbildning för alla.

IFAU:s yttrande

IFAU lämnar sina kommentarer på delegationens förslag i den ordning de presenteras i betänkandet. Kommentarer utgår från förslaget att utbildningen ska vara obligatorisk, trots att IFAU avstyrker detta förslag.

7 En gemensam utbildning inom statsförvaltningen

Delegationens förslag innebär att det ska finnas en författningsreglerad skyldighet att delta i utbildningen, som bara kan upphävas av den myndighet som ansvarar för att tillhandahålla utbildningen.

7.3.1 Utbildningen ska vara gemensam för hela statsförvaltningen samt

7.3.2 Utbildningen ska vara obligatorisk

IFAU avstyrker både Tillitsdelegationens förslag att den gemensamma utbildningen ska vara gemensam för alla statsanställda och att utbildningen ska vara obligatorisk.

Grundtanken – att alla statsanställda ska dela samma grundkunskap – är god, men många anställda har redan tagit del av liknande utbildningar och har med all sannolikhet redan (del av) den kunskap det handlar om. För att förtjäna medborgarnas förtroende måste statsförvaltningen skötas effektivt och tillgängliga resurser

Datum

2021-04-07

Dnr

05/2021

prioriteras till det användningsområde där de gör mest nytta. Det är svårt att se att det sker genom att alla statsanställda ska delta i samma utbildning, oavsett om de behöver den eller inte för att kunna utföra sitt arbete på ett tillfredsställande sätt. IFAU menar att statliga arbetsgivare själva bör få ansvara för att innehåll och deltagande anpassas på det sätt som bäst gynnar den aktuella verksamheten.

7.4.1 En lagreglerad utbildning som omfattar både riksdagens och regeringens myndigheter

IFAU avstyrker Tillitsdelegationens förslag att en utbildning av detta slag ska vara lagreglerad. Om regeringen vill styra myndigheterna i detta avseende är det bättre att göra det via förordning eller regeringsuppdrag, då detta gör det lättare att vid behov genomföra förändringar.

7.4.4 Andra undantag från skyldigheten att delta

IFAU avstyrker Tillitsdelegationens förslag om att uppgiften att medge undantag från skyldigheten att delta i den aktuella utbildningen bör hanteras av den myndighet som tillhandahåller utbildningen. En sådan ansvarsfördelning riskerar att bli otymplig och byråkratisk. Den rimmar illa med en tillitsbaserad statlig styrning.

8 Utbildningen syfte och innehåll

8.1.4 Förslag om en grundutbildning och fortbildning

IFAU avstyrker Tillitsdelegationens förslag att den gemensamma utbildningen *inte* ska vara anpassningsbar och flexibel i relation till myndighetens storlek, verksamhetens karaktär och de anställdas förkunskaper. I frånvaro av anpassning och flexibilitet finns det en risk att innehållet inte blir relevant i en utsträckning som motsvarar kostnaden för den genomförda insatsen.

12 Utbildningen införande och finansiering

12.1.2 Kostnaderna är svåra att bedöma och varierar stort

IFAU upplever den kostnads kalkyl som presenteras i betänkandet som bristfällig, eftersom kostnaden för deltagandet i utbildningen inte finns med. Denna kostnad är – givet Tillitsdelegationens förslag avseende utbildningens tids- och deltagarmässiga omfattning – betydande och något som inte kan bortses från när värdet av utbildningen ska bedömas relativt annan statlig produktion som trängs undan.

12.2.2 Införandet av grundutbildningen bör ske successivt över flera år

IFAU tillstyrker Tillitsdelegationens förslag att en grundutbildning av detta förslag bör genomföras i liten skala, parallellt med en förstudie. IFAU ser helst att detta sker på ett sätt som gör det möjligt att följa upp och utvärdera effekterna av satsningen.

I detta ärende har generaldirektören Maria Hemström Hemmingsson beslutat.

Maria Hemström Hemmingsson